

Szerkesztőségi iroda:
Csik-Szereda
Györgyjakab Márton
könyvkereskedő
hová
a lap szellemi részét illető
közlemények,
előfizetési pénzek és hír-
detések küldendők.

CSIKI LAPOK

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.
MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt.
(Külföldre) 6 frt.
Félévre 2 frt.
Negyedévre 1 frt.
Hirdetési díjak
a legolcsóbban számítottak
Helyegdíjért külön minden
beiktatásnál 30 kr.
Nyititéri cikkek
soronként 10 kr-ért közöl-
tetnek.

Felelős szerkesztő Dr. Bocskor Béla,
FŐMUNKATÁRSÁK Hochschild Lajos Gyergyóban. Vitos Mózes a központban.

Kiadó- és laptulajdonos: Györgyjakab Márton.

Embery Árpád Udvarhelymegyében.

A Gyergyóban felállítandó kő- és márványfaragó szakiskola.

II.

A nyugati országokban s hazánk némely helyein több példát láthatunk, melyek azon meggyőződésre juttatnak bennünket, hogy a köipar valóságos áldása egy-egy vidéknek, számtalan munkásnak nyújt tisztességes megélhetést, mert a jó kőfaragót megbecsülik s jó munkadíjban részesítik. Ezen iparág maga is kiváló helyet foglal el az ipar terén, s készítményei állandó és jó keresletnek örvendenek. A hol tehát az ipar ezen ágához alkalmas és értékesíthető ásványokat találtak, oda siettek bevezetni ezt az ipart még abban az esetben is, ha csak egy-két közetfaj szolgáltatott anyagot.

Mint a múlt számunkban elsoroltuk, Gyergyóban az értékes közeteknek oly gazdag és változatos fajai találhatók fel, hogy ezen ipar meghonosítására s legelőkeltebb kifejlesztésére páratlanul kedvező feltételeket biztosítanak.

A szárhegyi és tekerőpataki márványbányák már magukra biztos alapjai lehetnének egy ilyen kifejlett iparnak, ha közlekedési viszonyaink kedvezőbbek volnának. Az ezen helyeken nagy mennyiségben található fehér márvány a karraraival nem csak kiállja a versenyt, hanem a szakértők véleménye szerint áttetszőségével, csillogó szemcséivel felül is mulja. A szárhegyi bányát Saxlehner fővárosi ezég, a tekerőpatakit pedig egy gyergyószentmiklósi társulat művelése alá is fogta, azonban részben a külföldről behozott drága munkások, részben pedig a közlekedési akadályok miatt a munkát egy időre be kellett szüntetni.

E márványból legszebb szobrokat, síremlékeket lehet faragni s alkalmazható templomok díszítéséhez, általában a műépítéshez lépcsőfokok, korlátok, parkányzatok, falfe-

dések, fürdőszobák berendezéseinek, kerti helyiségek díszítéseinek és sokféle díszmű előállítására.

A fehér márvány mellett említést érdemel a veres és szürke-, de különösen fekete márványunk, mely utóbbi sötét színe miatt bátran nevezhető emek. Ebből egy csiszolt lapot a sepsiszentgyörgyi kiállításra küldtek, mely kitűnő szépsége által mindenkinek feltűnt, s a szakértők nagyon értékesnek találták. Kiváló helyet foglal el az értékesíthető közetek között a diórit, melyből emléköveket faragnak. Ebből készült a marosvásárhelyi Bem-szobor talpazata is. Erős és pompás kékes színű és szépen csiszolható.

Az anyag és homokkőből nagyon jó köszörűkővet nyernek ilyeneket Remetén készítenek is.

Gránitunk, szienitünk keménységével és szépségével fogva igen jó építőkő, faragható belső síremlékeket, emlékszóbrokat palotalepcsőket, sőt díszfurgyakat. Utazók kövezésére a legalkalmasabb.

Szerpentintünk is jó minőségű van s a szebbjéből szobrokat, virágvázákat s más díszfurgyakat lehetne készíteni. A trachitból Csomafalván s Ditróban készítenek alapköveket, lépcsőket és más építményeket.

Ezen iparágunk kifejlesztését előmozdítaná népünknek az a jó tulajdona, hogy olesón él, kevéssel megelégszik, jó munkás, élelmes és gyors eszű, a mely, ha egyszer belekóstolt az új életbe, rövid időn sokra fogja vinni.

És e derék népnek jóléte, jövője meg is követeli, hogy teremtsünk itt oly ipart, mely a munkás elemeket felszivhassa s ne legyenek kénytelenek vándorbotot venni kezükbe. Ma már annyira megváltoztak a viszonyok, hogy nálunk egy nagy tömegnek az egzisztenciája bizonytalan. Két részre vált a gyergyói nép, a vagyonos és a sze-

gény osztályra. A kettő között nagy űr van s ez az űr a jövőben még szélesebbé válik, mert a küszöbön álló arányosítás és tagosítás nagyon megnehezíti a szegény nép életét.

Nálunk ugyanis azon abnormis helyzet áll fenn, hogy a lakosoknak jó nagy része csak lakással s egy kis beltelekkel bír, vagy ilyen csak bérbe tart, de künn a határon művelhető földje nincs. Ezek csak úgy tudtak eddig élni népes családjukkal, hogy a község uzorhatárán s legelőn marhákat tarthattak ingyen, ezek segítségével részben földet műveltek, napszámoskodtak, vagy szekereskedtek.

Tudjuk azt, hogy ezekre előbb-utóbb bekövetkezik egy más állapot s a birtokrendezéssel elesnek megélhetésük egyetlen eszközétől s jövőjük lebonyolítását nem bízhatjuk a maga magára. Itt tehát egyes alkalmas iparág meghonosításával oly intézkedéseket kell tenni, melyek népünknek jövőjét s itt a szülőföldön való fennmaradását és prosperálását biztosítsák.

A felállítandó iskola szervezetében pedig legyen önálló szakiskola. Tanügyi kormányunk az iparszakoktatást ezelőtt összekapcsolta a felső nép- és polgári iskolákkal s e végből ezeket tanulmányhelyekkel töltötte meg. Ezen intézmény azonban nem állotta ki a próbát s bebizonyult, hogy ez nem vezet célhoz, mert az ilyen tanulmányhelyekből kikerült ifjak a műhelyekben nem váltak be. A mesterségek elsajátításával a súlypont a gyakorlati képességekre esik s a tanuló az iskolában tulságosan el lévén foglalva az elméleti ismeretekkel, a gyakorlati résznek csak szűk kör juthatott. Helyükbe tehát újabban az önálló ipari szakiskolák lépnek, melyekben fő a gyakorlati ügyesség; elméleti oktatásból csak is annyi a mennyit az iparos tanonciskolákban tanítanak s ezen olesőbb szakiskolák tanulói

A „CSIKI LAPOK” TÁRCZÁJA.

Katalin-bál.

Általános szokás az embereknel, hogy bizonyos névtordulónál bálakat, táncmultságokat rendeznek. Így például itt a mi környékünkön is tartatnak „Anna” bálak, „Katalin”-bálak.

Ezen bálók eredetéről alig lehet számot adni, annyi azonban bizonyos, hogy régebbi időben, a táncmultság nem tartozván a kegyes multságok közé, nem rendezték a szentek és vértanúk tiszteletére. Sokkal hihetőbb, hogy egy-egy erényekkel, de a mellett emberi gyarlóságokkal is fel ruházott szép leány vagy bájos menyecske névnap ünnepélyéből keletkeztek s több éveken át ugyanazon napon megtartatván, elnevezésüket a későbbi korra is megtartották.

Igy keletkezhetett a Katalin-bál is. Hiszen széles Magyarország területén, bány szép és bájos Katalin lehetett olyan, ki egész vármegye arany ifjúságának megzavarta a fejét s kinek tiszteletére éveken át Katalin-ünnepélyeket rendeztek, s ki később, mint Kati néni is kész volt ellejteni a „Kállai kettős”-t.

A szép Katalinok mellett azonban vannak híres Katalinok is.

E mi történelmünkben hirtelen eszembe jut a szegény Podjebrád Katalin, az igazságos Mátyás felesége, kivel azon, mai korban is nap-nap után ismétlődő história történt, hogy számító es ravasz édes atya rákötötte egy nagy ember nyakára, ki nem szerette, s ez okozta korai halálát.

Híres Katalin volt Bethlen Gábor erdélyi fejedelemnek hites társa, Brandenburgi Katalin is, ki még arról is nevezetes volt, hogy hivatalosan elismerve, mint erdélyi fejedelem egyedül viselte a fejedelmi süveget, azért mondom, hogy hivatalosan, mert nem hivatalosan viselhetette azt más is. Hiszen köztudomású dolog, hogy bo' doz emlékü Apatly Mihály uram neje férje helyett az ország nagy épülésére azt gyakran megcselekedte.

Híres asszony volt Alexejevna Katalin is, ki a legolcsóbb néposztályból származva megtudta nyerni, a hatalmas szláv oroszán I. Péter szívét s ki férje halála után fejére tette a csári koronát is.

II. Katalin név alatt az oroszok czájává lett Keresztély Agost anhalt-zerbsti herceg leánya is, ki férjét a természetből elrutított és együgyű III. Pétert egyszerűen eltétette láb alól.

A felsorolt Katalinoknál ugy tudományosság, mint erények teki tetében jóval magasabban állott Alexandriai Katalin, ki 307-ben vértanu-halált szenvedett Nagy tudományáért és szép erényeiért igen sok kulturális intézet választotta védszentjévé.

Védszentje a párisi egyetem bölcsészeti karának és védszentje a csiksomlyói főgimnáziumnak is.

Ennek a tiszteletére volt rendezve a folyó hó 25-én Csik-Somlyón tartott Katalin bál.

Régebben szent Katalin névtordulóját a főgimnázium ifjúsága majdnem csak saját körére szorítkozva, szerényebb iskolai ünnepélyvel ülte meg. Nehány év óta azonban, különösen azon okból, hogy a felnőtt növendékeknek al-

kalmuk legyen a nagy közönséggel is érintkezni, Katalin napján nagyobb szabású multságokat rendeznek.

Ezeknek műsorába rendszeren egy hosszabb szindarab s azután táncz van felvéve.

Igy volt ez a mostani alkalommal is.

Előadták a jó öreg Szigeti bácsinak „Falusiak” című 3 felvonásos vigjátékát. Mondhatom, hogy pompás választás volt. Az egyszerű kompozíciója, romantikus darab nem felel ugyan meg a mai reálisztikus izlésnek, de itt, a tanulók körében igazán, helyén való volt.

A színpadon mozgó töröl metszett, habár kissé ideá izált magyar alakok, az azokat mintegy zománczszal bevonó becsületérzés és meleg hazaszeretet, mely a darabnak minden sorát átlengeti, az a bűvös légkör, mely még a kozmopolita főurat is jó útra téríti. Még ma is hatásos vannak s különösen a fiatal kedélyekre mély és maradandó benyomást tesznek.

Az előadás minden ízében sikerült. Meglátszott rajta a rendező fáradhatatlan buzgalma és a működő tagok igyekezete.

Pál Gáborné Ováryné, a régi nemes asszonyok mintaképét, a leánya sorsáért aggódó, gondos édes anyát találó színekkel vázolvá, hiszen állította a nézők elé. Intelligens és nyugodt játéka, kellemes előadása folyton lekötve tartották a nézők figyelmét.

Lakatos Anna, a gondosan nevelt, önálló gondolkozású Irma szerepében előnyösen mutatta be magát. Igazán kedves jelenség volt.

Szász Károly tanár nagy áldozatot hozott a jó ügy érdekében, midőn veszélyes jellegű betegségéből még teljesen fel sem gyó-

az iparos tanulókkal együtt részeseülnének az elméleti oktatásban.

A felállítandó kő- és márványfaragó iskola részére is teljék önálló szakiskolai szervezetet kell adni, hogy ebből kikerülve a tanulók mint egyes segédek alkalmazhatók legyenek. Növendékei azonban kötelezettségenek az iparos tanonciskolai oktatásra is eljárni.

Arra a kérdésre pedig, hogy Gyergyó melyik községében állíttassék fel, azt felelhetjük, hogy erre Gyergyó-Szentmiklós a legalkalmasabb, ez biztosíthatja legjobban jövőjét. Ez Gyergyónak forgalmi gócpontja, a készítmények elárúsítására ez a legkedvezőbb hely; ennek már van némi városi színezete: az iparnak természetes melegágyai pedig a városok vagy az ezen színezettel ellátott nagyközségek. Az ásványok összegyűjtésére is ez a legalkalmasabb hely s a tanulók elméleti oktatása semmi költségbe se kerülne, mert a községnek van iparos tanonciskolája.

Ha az iskolát Gyergyó-Szentmiklóson állítják fel, akkor a játékszerkészítő tanműhelyet be lehet szüntetni. Fenntartásának költségei úgy se állanak arányban a gyakorlati haszonnal. A játékszerrel még a helybeli piacon sem tud versenyezni a külföldi gyártmányokkal: más piacokra való elküldése pedig tetemes szállítási költségbe kerül. Nagy baja ezen tanműhelynek az is, hogy nem kaphat jól képzett tanerőt, azért a primitív állapotból s a sablonszerűségből nem bír kibontakozni.

A kik a viszonyokat jól ismerték, már kezdetben tudták, hogy ez az iskola nem Gyergyó-Szentmiklósról való. Itt olyan tanulók jelentkeznek kik, nem házi ipart. hanem önálló mesterséget akarnak tanulni s e helyett jobb lett volna egy műasztalos szakiskola. A tapasztalat is azt mutatja, hogy a játékszer tanműhely után a növendékek nagyobb részben mesterségre lépnek, mert belátják, hogy a játékszer készítése nagyon csekély keresetet nyújt nekik.

Ha megszüntetik ezt az iskolát, akkor a kő- és márványfaragó iskolának adnák a község a helyiséget s átvehetné azt a 12. ösztöndíjat is, melyeket most ezen iskola élvez.

TANÜGY.

Tanító gyűlés.

(Folytatás.)

Egyik egyleti tag által a következő indítvány adatott be:

Köztdomásu, már megtörtént dolog az, hogy a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter urnak

gyulva, a szinpadra állott. Eleinte meg is lát szott rajta a lehangoltság, de csakhamar belemelegedett s a hazafias János bácsit a maga valóságában szemünk előtt láttuk Gyönyörködünk is benne.

Szentimrey M. pompás álfestő volt, élénken színezett és hol szerepe megkívánta, érzelmesen játszott.

Becze Endre is jól megállotta helyét, dacára annak, hogy az Erdey Zoltán-féle szerep nem az ő temperamentumához való.

Sándor Géza a belső szolga szerepét oly hiven teljesítette, hogy a közel jövőben számíthat a tisztartásra.

Madar Jóska pompás asztalinas volt.

A közönség az összevágó, szép előadás majdnem minden egyes jeleneténél elismerésnek és tetszésének adott kifejezést, a szereplőket zajosan megtapsolta és viharosan megéljenezte. A női szereplőket a rendezőség gyönyörű csokorokkal tüntette ki.

Az előadás végén az összes szereplőket és a rendezőt is kihívták.

Az előadást táncmulatság követte; egy kis baj volt, hogy a nők kevés számmal voltak, de épen ezért annál jobban mulattak, ki táncolták magukat azok helyett is, kik nem jelentek meg.

A mulatság az internátus javára volt rendezve.

A minden tekintetben szép siker a rendezőséget dicséri.

az országos tanítói nyugdíjgyű rendezése czéljából f. évi június hó 30-án 29,751. sz. a. kiadott magas rendelete értelmében úgy a kántortanítói, mint a s. kántortanítói javadalmak összeirattak és jegyzőkönyvileg megosztattak. Miután a püspöki dekretumok, kanonika-vizitációk, továbbá egy az 1872. évi november 5-én 3094. sz. a. kelt kegyes főpásztori leirat, mely szerint „az egyház százados szokásai, melyek közjog szerint törvény erejével bírnak, a kántortanítói tiszttel a tanítóit elválaszthatatlanul egyesítették az egyház kormányzása alatt” s nem különben kegyelmes püspök urunk ő nagyméltóságának ez évi szeptember 5-én 2728. számú utasításos rendelete értelmében — a kántortanítói javadalom, mely különösen itt a Székelyföldön és így egyházkerületünkben is — kepeből áll, következőképp „megosztatlan” indítványoztatik, hogy jelen gyűlésünk alkalmából, az elnökség által a legmélyebb tisztelettel kéressék meg püspök urunk ő exczellenciájára, miszerint a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumnál kegyeskedjék ki eszközölni azt, hogy valamint kettős tisztünk egymástól el nem választható, úgy javadalmaink se osztassanak meg, hanem a tanítói fizetés rendezéséről szóló 1893. évi XXVI ik t.-cz. 8. §-a értelmében „együttesen tanítói fizetésnek” vétessenek és nyugdíjaink a szerint állapíttassanak meg.

Ha pedig a kántortanítói javadalom „erőszakosan, mert másképp lehetetlen”, kétrésze osztanék, ez esetben méltóztassék püspök ur ő nnga az erdélyi egyházmegyei kántortanítók nyugdíj alapszabályait úgy módosítani, hogy abba mint kántorok jövedelmünk arányához képest rendes tagokul fölvétezhessünk s a szerint nyugdíjaztassunk. Vagy ha ez sem lenne kivihető: akkor a legmélyebb alázattal esedezünk a régi usus visszaállításáért, mely szerint, ha valamely kántortanító aggkora, betegsége, vagy más egyéb elfogadhatók miatt munkaképtelenné vált, teljes jövedelmének felét élethossziglan élvezhesse, míg másik felére kántori koadjutor választassék; mert az utóbbi évek szomorú tapasztalatai arról győztek meg, hogy némely pályatársaink, ha mint tanítók az orsz. tanítói nyugdíjból 300 ft után 190—200 frttal nyugdíjaztattak is, — habár ezek között lehettek olyanok, kiknek összes jövedelmük 500—600 ft között váltakozott, mint kántorok egyházi szolgálataik után, semmi nyugdíjban nem részesültek.

Bizunk azonban püspök urunk legkegyesebb atyánk tapasztalt jóindulatában és reméljük, hogy ügyünket hathatós pártfogásába venni s minket bizonytalan, mélyen lehangoló, szomorú sorsunkban a legkegyelmesebben megvigasztalni méltóztatik.

Baka József a következő indítványt teszi

A folyó hó 13-án tartott megyei közigazgatási bizottsági gyűlésben vallás- és közoktatásügyi miniszter ur ő nagyméltóságának idei 38077. sz. alatt kiadott azon magas körrendelete, melynél fogva a tanítói járandóságok egy részét képező földbirtok katasztrális tiszta jövedelme a változott viszonyoknak megfelelőleg bizonyos százalékkal emeltetni czéloztatott, tárgyalatván, a bizottság a régi kataszteri becslést minden százalék hozzáadása nélkül megtartandónak mondta ki a tanítói járandóságok most folyamatban levő felvételénél.

Ezen határozat által az alsziki kántortanítói kar tagjai, kiknek járandóságai egy részét az ugynevezett kanonika porció vagyis földbirtok képezi, nyugdíjaztatásuk esetén érzékeny rövidséget szenvednek, mely miatt, valamint a már megtartott eljárások alkalmával egyenkint jegyzőkönyvre adott felszólalással éltünk, úgy most testületileg a leg-határozottabban felszólalunk.

Kétségtelen ugyanis, hogy a használatunkban levő földbirtok jövedelmességére talaj javítások, belterjesebb művelés és saját kezelés mellett tetemesen nagyobb, mint a régi katasztrális becslésben megállapítva van, hol egy hold első osztályu szántóföldnek tiszta jövedelme alig van 3 frtban s ugyanannyi első osztályu rét tiszta jövedelme 3 frt 60 krban megállapítva, holott ezen területek köztdomás szerint tényleg 3-szor, 5-ször annyi tiszta jövedelmet adnak 10 évi átlagos számítás szerint.

Ugyanazért indítványozom, hogy határozza el a gyűlés, miszerint a fennebbi ránk nézve sérelmes határozat megváltoztatásáért kérelmezzen

a vallás- és közoktatásügyi miniszter ur ő nagyméltóságánál s a kir. tanfelügyelő urat kérje meg annak pártoló felterjesztésére.

Gyűlés mindkét előterjesztett indítványt elfogadja s az abban foglaltakat határozatul kimondja, s a további teendők elintézésével elnököt és jegyzőt megbizza.

Baka József indítványozza továbbá, hogy a gyűlés fejezze ki szeretett és nagyrabecsült kerületi orsz. képviselő nsgos dr. Györffy Gyula urnak a tanítói fizetések rendezésekor a képviselőházban tett magatartása, szavazata, valamint irántunk s egyeletünk iránt többször megmutatott s beigazolt ügyszeretete, jóakaratu indulatáért, mint igazi tanúgybarátnak elismerést kifejező hálás köszönetét.

Gyűlés Baka Józsefnek ez értelemben tett indítványát általános tetszéssel fogadta, jegyzőkönyvre vétetni, és a képviselő ur tudomására hozni határozta.

Elnök tájadalommal említi Szabó Antal k.-ujfalvi tanító és Bartis Géza csikmindszenti ifj. kántortanító korai elhunytát, s fölkéri Csoboth István k.-ujfalvi tanítót a Szabó és Balló Károly csikmindszenti k. tanítót a Bartis rövid életrajzi adatainak beszerzése s a jegyzőnek megörökítés végett való beküldésére, mint olyanokat, kik a megboldogultak életével közelebbről voltak ismeretesekek.

Ezek után bemutatja Balló Károly midszenti k. tanítót, Kristó Domokos csatószegei és Márton Bálint csobánosi tanítókat, mint az egyesület új tagjait.

A gyűlés örömmel üdvözölte, éltette s fogadta kebelébe ez új tagokat, kikben egyeletünk valóban szorgalmas és munkás ifju erőket nyert. Éljenek!

Elnök most újból meleg szavakban szól a tagokhoz s örömmel ad kifejezést annak, hogy nem tekintve a távolságot és az idő zordonságát, a fontos és jól felfogott ügy által vezéreltetve, — melyért élünk s halunk kell — ily szép számmal megjelentek.

Köszönetet szavaz kir. tanfelügyelő urnak is, kiben mi nem egy rideg fönnbivalót, előljárót, hanem szerető atyát tekintünk, kit ehhez hasonló módon, hasonló szeretettel s nagyra becsüléssel környezünk, de nemcsak mi alszikiak, hanem a kerületében működő összes tanítóserég.

Elismerés illeti Lucze Ignác pártoló tagtársat is, a valódi székely alakot, jeles gazdát, feltűnőséget keltő római zarándokot, jeles tanúgybarátot, a tanítók kedves barátját, ki örömmel szakít egy napot, hogy a tanítók körében lehessen s tanácskozásait, közös ügyeik elintézését hallhassa.

Ezek után elnök a gyűlést d. u. 3 órakor bezárta.

Az ebédet a vendégszerető házi gazda asztala szolgáltatta, hol a még rendelkezés alatt levő pár órát kedélyes élénk és barátságos társalgásban töltöttük. Természetesen pohárköszöntők is hangzóttak el, a kir. tanfelügyelő, Gergely József, Tódor István és Lucze Ignác által, mely utóbbi a kozmási tanítót egy szellemes toasztban éltette derekasan.

Isten békéje és szeretete honoljon közöttünk.

Tamás Imre,

í. egyl. jegyző.

LEVELEZÉS.

Iskola szentelés.

Csik-Szentmárton, 1893. nov. 27.

Csik-Szentmárton és Csekefalva két polgári, de egy hit község palotaszerű emeletes új iskolát f. é. november hó 26-án benedikálta főt. Buzás Mihály kerületi főesperes és helybeli plebános ur. Az ünnepélyt az egyház által előirt szertartás szerint nagy mise előtt a templomban „Veni Creator Spiritus”-szal vette kezdetét. Innen harangzúgás és keresztlobogók elővitele mellett, szép körmenetben vonult a nagyszámu hívő közönség az iskola épületéhez, melynek előbb főbejárataánál azután egyik legnagyobb tantermében végeztetett a szent ténykedés. A mi a többi közt leginkább meghatótt mindnyájunkat, az vallásunk jelvénye, a szent keresztnek a tanterem falára történt feltűzése vala. Ez, s úgy az épület tornyocskája feletti kettős kereszt — habár a homlokzaton még nincs is felírva — mutatja, hogy ezen épület nem lehet egyéb, mint „róm kath. iskola”!

Most a helybeli kántortanítónak egy alkalmi hála éneke után „Nyujd ki mennyből kegyes Anyánk” zengedezése alatt visszatért a processzió a templomba, hol úgy az ünnepi beszédet, mint a nagy misét asszisztenciával főt. főesperes ur végezte.

Bátran el lehet mondani, hogy kevés község dicsekedhetik oly nagyszerű és a legfokozottabb igényeknek is minden tekintetben megfelelő iskola épülettel, mint Csikszentmárton-Csekefalva hitközség; mert a négy tanteremmel és két tanítói lakással bíró díszes épület a belső berendezésén kívül mintegy 30.000 forintba került, mely összeget Isten-é legyen a dicsőség — egyedül a tan- és nevelésügyet igazán szíven viselő derék hitközség szolgáltatta: Elismerést köszönetet érdemelnek a t. községi előjáróság egyes tagjai és mindazok, kik ezen népnevelési intézet felépítése körül híven fáradoztak.

Este népies táncmulatságot rendezett a két polg. község derék előjárósága, melyen oly nagy számmal voltak jelen a székely atyafiak, hogy a 112 négyzetméter területtel bíró nagy tanterem zsufolásig megtelt.

Isten velünk és ügyünkkel!

Jelen volt.

I R O D A L O M.

Csikmegyei füzetek.

VITÓZ MÓZES Szentkirályon lakó nyugalmazott róm. kath. lelkész a fentebbi címen a jövő év elejétől kezdve egy füzetekben megjelenő művet szándékozik megindítani, melyben vármegyénk földrajzi, természetrajzi és néprajzi szempontból való leírására és történelmére vonatkozó, általa majdnem 7 éven keresztül hangya szorgalommal gyűjtött adatok látának kello feldolgozásban napvilágot. A füzetek havonként jelennek meg 2-3 ivre terjedő nagyságban. Az egész mű két füzetről állana, az első rész Csikmegye leírását, a második Csikmegye történelmét tartalmazná.

Ezeknek kiegészítéseképe később következnek egy harmadik rész is, melyben az egyes hit- és polgári községek, továbbá vármegyénk nevezetesebb családai, jelesebb és tekintélyesebb egyéni leírása mellett megfelelő történelmi és életrajzi adatok kíséretében. Az egész munka 2-3 év alatt jelennek meg.

A leíró rész főbb szakaszai: A honfoglalás, Csikmegye megnevezése. A hegységek, szorosok és barlangok. A megyében létező várak, sziklavárak és erődírmények. A síkságok, folyók, tavak. Az éghajli és geológiai viszonyok. Csikmegye fannája, flórája és ásványai. A földművelés ipar és kereskedelem. A megye területén létező bányák, ásványos források és fürdők. A lakosok ismertetése a nemzetiségi, vallási és a foglalkozási viszonyok szerint. Népviseletek és népszokások. A megye címere, pecsétje, székhelye, közigazgatási szervezete. A különböző hivatalok és tanintézetek személyzete. Az egyházi szervezet stb. stb.

A történelmi rész feljelené a vármegye történetét a honeredeti székelyeknek Ázsiából való kijövetelüktől kezdve egész napjainkig, felsorolva azoknak hosszn ezer éven átviselt dolgait.

A mű ára a lehető legmértékelteteb, a mennyiben egy egész évfolyam 2 frt 40 krba, egy füzet pedig csak 20 krba kerülne.

A szerző az aláírási leveket jövő hó elején küldi szét. addig is lapunk kiadojának Györgyjakab Mártonnak könyvkereskedésében az előfizetések elfogadjatnak.

A mű egy levelezési lappal is megrendelhető.

E vármegyére vonatkozólag igen érdekes és sok tekintetben bejárgató munka megjelenése a kello számban jelentkező előzetektől levő feltelevezve, felhívjuk rá vármegyénk közönségének becses figyelmét és a saját kérésünket is a szerzőjéhez csatolva, felhívunk mindenkit, kinek módjában áll, hogy az érdekes művet megrendelni s így annak minélrövidebb idő alatt való megjelenését elősegíteni sziveskedjek.

Tisztelettel kérjük azon előfizetőket, kik hátrálékban vannak, előfizetésük mielőbbi beküldésére.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Athelyezés.** Udvarhely- és Csikvármegyék eddigi közszeretében álló pénzügyigazgatója Reinbold Olivér hasonló minőségben Nagy-Enyedre helyeztetett át. Utódjául a jeles képzettségű jelenlegi pénzügyigazgató helyettesét Stratzinger Emilt emlegetik, ki az itteni viszonyokkal is teljesen ismerős lévén, kineveztetése által mindkét megye közönségének várakozása és óhaja teljesülne.

— **Esküvők.** Bodó József Csikszentimre, Csikszentsimon és Csikcsatószeg fiatal és munkás körjegyzője folyó évi november hó 26-án esküdtött örök hűtőget csikszentimrei birtokos, özv. Csató Máténé kedves leányának, Katalinnak. Az esketési szertartást az örömanya házában gazdag lakoma követte, melyen nagyszámu vendégereg vett részt.

Boldogság és szerencse kísérik a szép frigyét. — Kézdivásárhelyi Zsigmond Gergely ifjú és szorgalmas kereskedő folyó hó 20-án vezette oltárlhoz gyergyó-ujfalvi Jánosi Erzsike kisasszonyt, özv. Jánosi Jánosné szeretetreméltó, kedves, szép leányát Gyergyó-Ujfaluban.

— **Sport.** A téli időjárás beálltával a csikszeredai korcsolyázó-egylet is megtartotta rendes közgyűlését, melynek határozatai közül kiemelendő egy tánczestélynek az idej évadban való rendezése az egyleti vagyon gyarapítására. Részünkről ez estélynek sok sikert kívánunk, méltatva a czélt, mely a gyűlésen kifejezésre talált, hogy bár szerény anyagi eszközökkel, de nemsokára sikerülhet, eddigi takarékoság mellett, egy jégpályának alkalmas telket vásárolni, melyen a korcsolyató megásva s a többi terület befásítva, télen a jég sportnak otthonul, nyáron pedig közsétahelyül szolgál.

— **A tanító-jelöltek ünnepéje.** A csiksomlyói róm. kath. tanítóképző intézet ifjúsága folyó hó 22-én az intézet védő szentjének, szent Cziczellének tiszteletére a képezde zenetermében akadémiái ünnepélyt rendezett. Az ünnepély délután 2 órakor az ifjúság énekkara által ügyesen és szabatosan előadott indulóval vette kezdetét, melynek végeztével Szabó István harmad éves képezdei növendék lépett az emelvényre és szent Cziczellének életét főbb vonásokban vázolva, az ünnepélyt megnyitotta. Ezután ismét az ifjúsági énekkar adta elő Dobay István „Leszáll az éj” című szép dalát. A műsor 4-ik száma alatt Pál Sándor harmad éves képezdei növendék szavalta el Pály Edének „Szent Czeczillia napján” című költeményét, a szép költeményt megillető színezéssel és hangulattal. Igen sikerült a Pál Sándor és Simon Lőrinc által előadott kettős dal is, melyet harmoniumon László Ödön harmad éves növendék kísért. Kömény Gyula harmad éves növendék „A valesi bárdok” című költeményét szavalta el, Bartha Sándor, Petres Sándor, Eltes Lajos és Pánczél József növendékek pedig hegedűn kvártettet játszottak. Erre az ifjúság énekkara Fischer „Erdei rózsá”-ját énekelte, azután pedig Fejér Ignác orgonán preludiumot adott elő. Emelvényre méltó Bokor György szavalata is, ki Vörösmarty Mihálynak „A szegény asszony könyve” című költeményét mutatta be. Ugy szintén Szabó Istvánnak Kovács Gábor kísérete mellett előadott „Felhő uszik az ég alatt” című szép magánéneke is. Ez utóbbit meg is ismételtették. Az utolsó szám az énekkar által előadott „Mazur” volt. Végül még Földes József intézeti igazgató intézett néhány köszönő szót a közönséghez. Az ünnepélyt szép számu és díszes közönség hallgatta végig s az ifjúság törekvését minden egyes szám után zajos tapsokkal és éljenekkel jutalmazta. Az elért szép siker egyaránt dicséret a szorgalmas ifjúságot, a derék tanári kart s ezek között P. Dávid Samut, az intézet jeles zenelánárát.

— **Eljegyzés.** Bokor Vilmos, a Teutsch B. József segesvári nagy czég képviselője, közelebb tartotta eljegyzését Lukács Ilona kisasszonnyal, gyergyóalfalvi birtokos és kereskedő Lukács Márton kedves és szép leányával. Gratulálunk hozzá!

— **A csikmegyei gazdasági szeszgyár-szövetkezet ügye.** E lapunkban már sokszor emlegetett, fontos közgazdasági ügyben megindított mozgalmat, mely vármegyénk csiki részében egy gazdasági szeszgyár felállítását czélozta mint sajátállal értesülünk — legalább egy időre elejtették. Az alapítók mult héten tartott ülésében számba vétettek az aláírt üzletrészek s miután ezek csekély száma miatt a szeszgyár felállítása még távolról sem remélhető, az ügyet egyszerűen levették napirendről és elhatározták, hogy a befizetett összegeket tulajdonosaiknak visszaadják. E fontos közgazdasági kérdés megoldása tehát más idők és más emberek számára van fentartva.

— **Gyergyószentmiklósi dráma ige nélkül.** Hogy felszegen, alszegen vagy talán épen közép-szegen történt-e? még eddig nem tudjuk s az idő is bizonytalan, sőt a dráma hősemek a neveit se tudhattuk meg; azonban hogy meg kellett történnie, az bizonyos, mert a szóbeszédben erősen tartja magát a hír s a legérdekesebb, hogy a drámában egyetlen ige sincs. Tessék csak meghallgatni, hogy a hős szavaival előadva, mikép szól ez. Tinócskát az istállóból ki, a csűr mellé hátra; a szomszéd kutyája neki a tinócskának; s én neki a kutyának; de a szomszéd is oda egy nagy fával, s mű ketten essze: . és én es elől és ő es hátul; . s a tollasok is oda s műnkét a dutyiba bé.

— **A gyergyószentmiklósi haldokló Hilária.** Alulírottak mélyen megszorodott szívvél jelentik, hogy a mult év őszén nagy remények közt és száma-görögltáz fénye mellett megszületett Hilá-

ria dalkör végegyengülésben kinlódik. Felépléséhez, mint azt szakértők is konstátálták, semmi remény. A baj heves torok bántalmakkal kezdődött, a mi legelőszőr is a basszuson ütött ki s hihetetlen gyorsasággal a többire is áterjedt. Dacára a gyakori öblögetésnek s a nagy mértékben elfogyasztott torok-borvíznek, semmi javulás sem állott be s a katasztrófától minden perczen lehet tartani. Fájó szívvél bár, de meg kell barátokoznunk a gondolattal, hogy a kedvecz nem sokára megszűnik lenni s csak egy fájdalmas érzés marad szívünkben. A kellemesen eltöltött órák kedves emlékei, egy-egy kiszáradt szomjuhozó torok, egy elvesztett szív fájo érzései lesznek az örökség, melyen az utódok osztozkodhatnak. A megboldogulandónak hült tetemei annak idején az örmény szertartás szerint fognak beszenteltetni s az örök nyugalomra helyeztetni. Amor, Orpheus és Bachus öröködjének porai felett! A karmester, mint atya. Elnök és alelnök, mint apósok. Soprán és alt, mint leányai. Tenor és basszus, mint fiai.

— **Ruhakiosztási ünnepély.** A gyósztmiklósi szegény tanulókat segélyező egyesület szokásaos ruha kiosztását december 6-án szent Miklós püspök napján fogja megtartani. A kiosztást kedélyes mulatság fogja követni, a melynek jövedelme az egyesület javára fog fordíttatni.

— **Értésítő.** A csiksomlyói főgimnázium ifjúsága által az internátus segélyző alapja javára folyó évi november 25-én rendezett estély bevétele: 127 frt 20 kr. Felülfizettek: Imets F. Jákó 5 frtot, Mikó Bálint 4 frtot, Bálint Lázár és Veress Antal 2-2 frtot, Madár Imre, Hary Géza, Hodor András, Petres András, Bándi Vazul, Gergely György és Czikó Sándor 1-1 frtot, Lakatos Mihály 50 krt és Salamon Alajos 40 krt. Fogadják a nemes szívü adakozók intézetünk hálás köszönetét. Cs.-Somlyón, 1893. nov. 27. Kassay Lajos, az internátusban felügyelő tanár. — Csik-Taploczán f. hó 25-én a szent Lőrinc oltár és szobor javára tervezett bál a véletlenül fellépett himlő miatt hatóságilag be lett szüntetve; azonban kitünt, hogy nem oly ragályos, a minőnek az kezdetben a legfelsőbb hatóságokhoz bejelentett. Ennél fogva a bál megtarthatása utólagosan engedélyeztetvén, dacára a sok intrikának — helyi viszonyainkhoz mérten — elég jól és fényesen sikerült. Az összes bevétel volt 61 frt 80 kr, az összes kiadás 29 frt 61 kr s így a pénztári maradék a jótékony czélra 32 frt 29 kr. Felülfizettek: Murányi Kálmán, Kovács Mihály és Zöld Antal 1-1 frtot, Jakab Lajos, László János, Holló András, Bokor Mária, László Antal, László Péter és Kovács Mózes 50-50 krt, Csató Ignác 10 krt. Isten fizesse meg.

— **Köszönetnyilvánítás.** Ez uton mond köszönetet a zsigödi tüzkárosultak javára rendezett „házas tánczestély” tánczrendező bizottsága Élthes Jakabné urnő ő nagyságának a szép és díszes rendezői jelvényekért, melyek nemcsak hogy a károsultak részére anyagi megtakaritást jelentenek; hanem egy szép emlékül is szolgálhatnak a rendezőknek. Nemkülönbén szives köszönetét fejezi ki a bizottság Hary Géza, Nagy Gyula kereskedő uraknak és Györgyjakab Márton urnak, kik, az előbbie a terem díszítéséhez szükséges anyagokat, Györgyjakab ur pedig a nyomtatványokat teljesen ingyen bocsátották át a rendezőségek. A táncztermet ingyen kapta a rendezőség, köszönet ezért a bérlőnek, Wellmannának.

— **Nyilvános számadás.** Nyugta. Alulírtak elismerjük és pedig: Én Kacsos István, hogy a csikszögödi tüzkárosultak javára 1893. évi november hó 18-án Csik-Szeredában rendezett bálon befolyt 181 frt 01 kr tiszta jövedelemből 30 frt, irva harmincz frtot. Én Gál Ignác saját részemre 30 frt, irva harmincz frtot és Salló József nevében 20 frt, irva husz frtot. Én Gál János 25 frt, irva huszonöt frtot, én Dani József 40 frt, irva negyven frtot. Én Dani Ferencz 36 frt 01 krt, irva harminczhat forint 01 krt a báltrendező bizottságtól a mai napon átvettem. Csik Szeredában, 1893. évi november 22-én. Elöttünk Gözsy Árpád, Gergely Andor, Molnár Ákos, Gál János, † Kacsos István, ált., Dani József, † Gál Ignác, † Dani Ferencz, ált. Gergely Andor. Lapunk mult számában hoztuk azoknak névsorát, a kik felülfizettek a csikszögödi tüzkárosultak javára rendezett házas tánczestélyen, kiegészítjük még e névsort a következőkkel, kik utólag fizettek felül: Czikó János, dr. Szász Károly orvos, Máté erdész, dr. Betegh Antal, dr. Molnár László 1-1 forintot.

Végtárgyalás. Casus-e, vagy vétkes gondatlanság? e két fogalom kelleit vitatták folyó hó 24-én a helybeli kir. törvényszék végtárgyalási termében vádhatóság és védő! Pozitivalakot pedig e vitának a lapunk 35-iki számában leirt eset adott. Gálfalvi Zoltán gyergyószentmiklósi aljárásbíró megöltte Fülöp István gazdatisztet, mint a törvényszék büntető bírósága ítéletében kimondotta: vétkes gondatlanságból s ezen tényéért elítélte vádlottat 1 évi fogházra és néhai családjának tartásában 600 frt évi díjfizetésére kötelezte. Vádlott felebbeszét jelentett be, a vádhatóság képviselője pedig fentartotta erre nézve nyilatkozási jogát, Bartha Ignác kir. ügyész remek indokolását s a vád előtti védelmet igen nagy érdeklődéssel hallgatta a végtárgyalási termet zsúfolva megtöltött intelligens közönség; s ezuttal publikumunk szokatlan érdeklődést mutatott a különben sokszor jeles lélektani elméletekkel gazdagító s ezuttal is oktató törvényszéki tárgyalás iránt.

Bérekcsi tulajdonosok figyelmébe. „A borszéki fürdőigazgatóságának” lapunk mai számában megjelent hirdetésére nézve felhívjuk a bérekcsi tulajdonosok figyelmét, óhajtván, hogy a gyorskocsi vállalat kiadása sikerüljön a fürdővendégek érdekében is, de különösen felhívjuk a figyelmet azért is, mert értesülésünk szerint mennyiben a gyorskocsi ügy külső vállalkozás hiánya miatt nem létesül, az igazgatóság házilag fogja a kocsiakat beállítani, a mi nem lesz épen előnyös a bérekcsikokra nézve. A mit egyes meg nem tehet, azt megteheti a társulat, bérekcsi tulajdonosok szövetkezzenek s a jó alkalmat ragadják meg, vállalkozzanak.

Ternó. Igen valóságos ternót csinál az, a ki a „Szabad Szó” című politikai napilapra előfizet. E lap, mely színes képeivel első volt a világ sajtójában, bámulatos és hihetetlen sok előnyt nyújt előfizetőinek. Első sorban ad naponként pompás színes képpel illusztrált, minden irányban az igazat kimondó, mindenről kitűnően értesült lapot két-három regényvel a legjobb írótól. E regények közül kettő könyv-alakban jelenik meg és az egyik színes képpel van illusztrálva. Ad továbbá hetekint „Koszorú” című gazdagon illusztrált szépirodalmi hetilap és „Kalapács” című érczlapot pompás karrikaturákkal. Minden negyedéves előfizető kap ezen kívül egy kötet becses szépirodalmi művet legjobb írótól tetszés szerinti választásban. Ugyazintén egy gazdag tartalmu és minden tudnivalót magában felölelő naptárt. De a mit egyetlen egy magyar lap még nem nyújthat, ad a „Szabad Szó” előfizetőnek oly fényes és nagybecsű ajándékot, mely minden magyar családnál hazafias örömet fog okozni. A „Szabad Szó” ugyanis hogy viszonyozza a magyar olvasóközönségnek azt a rendkívüli pártfogást, melyben fennállásának aránylag rövid ideje alatt részesült, elhatározta, hogy minden előfizetőnek, ki legalább három hónapra fizet elő a „Szabad Szó”-ra egy „Magyar Történeti Album”-ot ajándékozz. Ez album, mely magyar történetnek egy kitűnő író által írott részét foglalja magában, ötven színes képpel van illusztrálva, melyek mindegyike egy-egy remekmű. Az egész mű kiállítása, valóban pazar és bátran elmondhatjuk, hogy magyar történeti ily pompás, diszes kiállításban még nem jelent meg. A „Magyar Történeti Album” természetesen aranyzott diszkötésben lesz, ugy hogy diszét fogja képezni még a legelőkelőbb szalonoknak is. A „Szabad Szó” ily sokat csak azért nyújthat olvasóinak mert példátlan az a támogatás, melyben a közönség részesíti. A „Szabad Szó” ma Magyarország legelterjedtebb és legkedveltebb lapja. Nem is csoda. Az itt felsoroltakat megkapja az olvasó, ha 3, mond: három forinttal előfizet egy évnegyedre bármely naptól kezdve. Most tehát kérdezzük a „Szabad Szó”-ra előfizetni nem valóságos ternó-e?

Szám 59—1893.

Árverezési hirdetmény.

Csik-Delne község képviselő-testületének 1893. november hó 16-án hozott határozata következtében a magas kormánytól bérletbe kivett kizárólagos szesz italmérési jogosultság folyó évi december hó 14-én délelőtti 10 órakor Csik-Delne község házában az 1894-ik évre nyilvános árverezéssel a legtöbbet ígérőnek albérletbe fog adatni.

Ugyanez alkalommal albérlet a bors-, sör-, cukor- és hufogyasztási adó beszedési jogával meg fog bizatni.

Kikiáltási ár 700 frt.

Kötelesek árverezni kívánók a kikiáltási ár 10%-át az árverezés megkezdése előtt az árverező bizottság kezébe letenni.

Az erre vonatkozó többi feltételek árverezés napján fognak megállapitatni.

Az előjáróság:

Csik-Delnén, 1893. november 17-én.

Kiss Dénes, **Benő Dénes,**
k. bíró.

Szám 1951—1893.

Árverezési hirdetmény.

Csik-Szentmárton és Csekefalva községek tulajdonát képező s a II-ik határrészben fekvő „Aklosi és Tölgyesi” kocsma házak felsőbb hatóság rendelete folytán 2 (két) egymásután következő évekre, azaz 1894. évi január hó 1-től 1895. évi december hó 31-éig a feltételek alapján folyó évi december hó 16-án délelőtti 8 órakor a két község hivatalos házában nyilvános árverezéssel a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog adatni.

1. Kikiáltási ára az „Aklosi” kocsma háznak 60 frt.

2. Kikiáltási ára a „Tölgyesi” kocsma háznak 90 frt, melyeknek 10%-át kötelesek árverezni szándékolók az árverezés megkezdése előtt az előjáróság kezébe lefizetni, írásbeli zárt ajánlatok az árverezés megkezdése előtt bánatpénzzel ellátva szintén elfogadtnak, az árverezési feltételek a körjegyző irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A két község előjárósága

Csik-Szentmárton és Csekefalván, 1893. évi november hó 17-én.

Albert Máté,
bíró.

Koncsag István,
k. bíró.

Sándor Izsák,
körjegyző.

1-1

Arverési hirdetményi kivonat.

A gyergyószentmiklósi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kiss János hagyaték végrehajtónak Dobrán Péter a János végrehajtást szenvedő elleni 200 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a gyergyószentmiklósi kir. járásbíró területén lévő a remetei 2201. és 2206. t.évben 14,217., 14,219., 14,221., 14,228., 14,229., 14,230. hrszámok alatti ingatlanokra az árverést 314 frt 15 krban ezennel megállapított kikiáltási árral elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1893. évi december hó 22-ik napján délelőtti 8 órakor Várhely község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénzének a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Gyergyó-Szentmiklóson, 1893. évi október hó 22-ik napján.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Köllő Ignác

kir. aljárásbíró.

Sz. 4655—1893.

tlkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A gyergyószentmiklósi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Csikmegye végrehajtónak dr. Szentpéteri Kristóf ügyvéd mint kirendelt ügygondnok által képviselt Grosz András és társa végrehajtást szenvedő elleni 25 frt telepítvényi váltáságtőke követelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a csikszeredai kir. törvényszék (a gyergyószentmiklósi kir. járásbíró) területén lévő a felső tölgyesi I-ső rész 449. sz. t.évben. A 1/2 rsz. 3048/1 hrszra 160 frt, A 1/2 rsz. 3083., 3084. hrszra az árverést 200 frtban ezennel megállapított kikiáltási árral elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1893. évi december hó 2-ik napján délelőtti 9 órakor Felső-Tölgyes község hivatalos házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezébe letenni.

Kelt Gyergyó Szentmiklóson, 1893. évi szept. hó 15-ik napján.

A gyergyószentmiklósi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Köllő Ignác

kir. aljárásbíró.

Sz. 3209.—1893. telekkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A csikszentmártoni kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy csikmegye árverezési végrehajtónak k.-altizi Bernád György s társai végrehajtást szenvedő elleni 98 frt 33 kr tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a csikszeredai kir. törvényszék (a csikszentmártoni kir. járásbíró) területén lévő k.-altiz és feltiz község határában fekvő a k.-altiz és feltiz 525. sz. t.évben foglalt: 763., 764 hrsz. alatti 165 frt, 769. hrsz. alatti 23 frt, 788. hrsz. a. 46 frt, 1209., 1210. hrsz. a. 20 frt, a 3269. hrsz. a. 5 frt, 3610. hrsz. a. 2 frt, 4322. hrsz. a. 6 frt, 5331. hrsz. a. 32 frt, 5666.—5668. hrsz. a. 17 frt, 5274. hrsz. a. 8 frt, 6980. hrsz. a. 38 frt, 7083. hrsz. a. 10 frt, 8992., 8993. hrsz. a. 17 frt, 9348. hrsz. a. 1 frt, 11450. hrsz. a. 2 frt, 12987. hrsz. a. 2 frt, 1465. hrsz. a. 6 frt. 3560. hrsz. a. 2 frt, 3834. hrsz. a. 33 frt, 5273. hrsz. a. 31 frt, 5458., 5459. hrsz. a. 44 frt, 6046. hrsz. a. 6 frt, 6875. hrsz. a. 4 frt, 7023. hrsz. a. 6 frt, 7129. hrsz. a. 18 frt, 9281., 9285. hrsz. a. 50 frt, 9783. hrsz. a. 16 frt, 12509/2., 12510. hrsz. a. 30 frt, 14274., 14275. hrsz. a. 20 frt becsértékü, az 1498. sz. t.évben foglalt 3933. hrsz. alatti 92 frt becsértékü és az 1579. sz. t.évben foglalt 14421., 14426. hrsz. alatti 50 frt becsértékü egész ingatlanokra az árverést a fennebb ezezzel megállapított kikiáltási árral elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1893. évi december hó 16-ik napján délelőtti 9 órakor k.-altiz község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénzének a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Kelt Csik-Szentmártonon, 1893. szeptember hó 12-én.

Orbay Mátyás

kir. bíró.

Sz. 1907—93.

Árverezési hirdetmény.

Csik-Gyimesközéplek- és Felsőlok községek képviselő testületének 1893. november 11-én hozott együttes határozata szerint a magas kormánytól bérbe vett kizárólagos szesz italmérési jogosultság 1893. december 2-án délelőtti 9 órakor Gyimesközéplek község házában, nyilvános árverezéssel a legtöbbet ígérőnek albérletbe fog adatni. Bérletre bizatik a fogyasztási adók beszedése is.

Kikiáltási ár a két község egész területére, 2657 frt 90 kr.

Kötelesek árverezni kívánók a kikiáltási ár 10%-át az árverező bizottság kezébe letenni.

Egyéb feltételek Gyimesfelsőlok község házában és Gyimesbükkben a körjegyzőségnek bármikor megtekinthetők.

Gyimesközéplek- és felsőlok előjárósága, 1893. november 11.

Rusz S. János, † **Tankó János,** felsőloki bíró

körjegyző. általam Rusz névirő.

3—2 **Antal János,** középleki bíró.

Hirdetmény.

A borszéki fürdővendégek szállítása végett beállítandó „gyorskocsi” vállalatig versenyárgyalást hirdetünk.

Évi szubvenzió 600 frt.

Kötelesség: napontai közlekedés július és augusztus hónapokban. Borszékbeli és Szász-Régenből indulva 2—2 kocsiival.

Szállítási árak a régiék.

Szerződési idő 2 év.

Felhívjuk vállalkozni szándékozókot, hogy ajánlataikat alattirt igazgatóságához 60 frt bánatpénz csatolása mellett adják be folyó évi december hó 15-éig.

A szerződés részletesebb feltételei iró-dánkban betekinthezők.

Borszék, 1893. november hó 25-én.

A fürdő és itélet:

Siklody Imre,

b. igazgató

Puskás István,

pénztárnok.

NYILTTÉR.*)

Válasz Hochschild Lajosnak.

Elhallgattam békében mind három megtámadott aljas, hazug rágalmasait, hogy gépem rozszant. Én igaz egy jó emberemnek adtam kettőre információt s kértem szíveskedjen megválaszolni, meg is tette érettem, sértegetéseit nem akarom többé hallani, azért én magam teszem harmadik aljas cikkére a választ, úgy az egész támadásaira, hátha ezen egész egyszerű toll és fogalom megingatja igazságos sziklavárát, melyikünk a caerben marad, az legyen egy bitvány gazember, örökre maradjon fejére.

Támadása oka nem tudom mi lehet, az-e, hogy Pál Gergely ur által 1885. június 6-án sok felszólítás, több évi várakozás után jegyzőkönyvre vétettem 15 frt 83 kr követelésemet s kötelezte magát 1885. július havától 5 egymás utáni részletben megfizetni, teljes lefizetését hiába vártam, néhány évre fiamat hozzá adtam privátba, hogy csak egyszer legyen tisztában s pénzem ne leverjen nála, de a privát kezdetével úgy meg kezdte a vásárlást, hogy mikor véget ért, ott állottunk mint a mádi zsidó, s adósom maradt; több várakozás után János György albiró ur utján hajtottam fel, maga a támadóm mondja, hogy az üzletben a megelőzőt kiadott számla talált, miről J. Gy. személyesen meggyőződött, összeadás vagy kijegyzés nem lényeges, csak a könyv fungál minden tekintetben.

Vagy az, hogy egy 6 éves fiamat nem adtam neki privátba újból.

Én nem értek, mint támadóm, frázisokhoz, nyílt sisakokhoz, felemelt főhöz, fegyverhez stb., stb., hanem elmondom egyszerűen a történeteket, mit bizonyít a valóságos tény és egyénnel lévő érintkezések s a munka folyama.

Megvásároltam ezelőtt három évvel egy kitűnő, kemény lokomotívot cséplővel és hozzátartozó szivattyúval Maros-Vásárhelytől, hogy mennyivel, ahhoz semmi köze támadómnak; ha kérdené, azonnal ott Seibner József kitűnő gépészem és javító két első ottani műhelyben Vallenstein és Kufferstish uraknál és egy másnál Pestről beszerelve szükséges tárgyakat, egész új átalakítást nyert, mi a főbb, még tűz csöveket is raktak, melyek még sok ideig eltartottak volna. Ezen munkát tartott 6 hétig, bár mit javasoltak mindent megtétem, tudva itt nem lehet eszközölni, s több ezer kalangyát csak nekem kell verjen évenként, meg láthassa jelenleg mennyi van a cséplő helyiségeiben és körül, ott idegennek egy szál sincs, még azon kívül annyi zabot kiverettem, hogy egy nagy hosszú kazal van vegyesen sarjuval, még idő közben is csépeltem, mi egy kissé nyers volt úgy a szalmaért, egész most az elégség semmi költséget, és saját fáradságomat nem kimélve, oly szépen és a szemet nem rongálva csépeltem, hogy lehetett gyönyörködni benne, de bizonyítja az is, hogy úgy lepték, hogy én szorosán kellett tartanom, hol csépel és ki következik, még elhozták második faluból is a csépleni valót, ez a szent és való, nem a hamis gyárban irt irigy hazugság. Én magam mentem mostis cséplés előtt Pestre Sutlevortgyárhoz, mivel a cséplőm azon gyárból került ki, kértem adjanak nekem egyik számú cséplőjükhöz egy jó gépészt és szolid embert, számtalanok voltak jelentkezve, melyiket megfogadtam havi 70 frt és szabad szállással, melegen ajánlották, igen szerettem a szép fachját értő szelid, jó, komoly embert. Támadómnak vajjon van-e ennyi fizetése szállást leütve, még is mily hamis váddal alacsonított ebben a tekintetben is, volt helyettesem tisztartóm személyében, kellő munkás s tüzelőm. Még a gyalázatos azt mondja: a gépem mellett használt elfújdosott ökreimet cselédestől, ha meglátják, küldjék baza; ebben a tekintetben felhívom Madaras Albert tanácsos urat, kinek legelőbb szálítottott földjére, onnan Ferenczi Károly főtisztelendő ur asztagjaihoz, onnan Kopacz Lukács urhoz, Merza Kristóf urhoz, onnan Orel Máté urhoz, hogy cselédeim nem saját négy pár ökreimmel szálították, mondják neki meg, más cséplő tulajdonosok a felek által szállították, de térjek a dologhoz.

A temető mellett nagy szárazságban hetekig csépeltem semmi veszély nélkül, ottan meg is ejtette a főmérnök ur a vizsgálatot sikerrel és újabb

5 évre az engedélyt megadta, megfizetve díjait a kincstárnak is nyugták mellett.

K. L. tanyáján egy asztag zab szénával volt földve, biztosan közte pihe volt, mi szikrát fogott és kigyuladt, tisztartóm azonnal szivattyúval és kézzel öntöztette a többi bogját, az által is megérkezett segítség által mind meg mentetett, csak nekem volt a meggyult asztagnak rakva nebaný szekér árpám, a cséplőhöz tartozó szivattyú és több kád viz kéznél volt és fogadott szekér hordotta a vizet, a vetőnél megláttam a gyulást, egy pár percze a kis lovammal, cselédeimmel ottan voltam K. L.-nál a cséplést helyesen elvégezték, azután Merza Kristóf urnál egyeseknek is, onnan mentek Orel Máté urhoz, cséplés kezdetével kint jártam, ott találtam az öreg urat, hol a legjobb rendben találtam a munkálatot, néhány kád viz volt a lokomobil mellett, egy szekér hozta a vizet. K. L.-nál a nagy erőltetésben a cséplő szivattyú fája meghibázott, kerekésnél lévén, a gyárnál levő szivattyú volt kivive.

A M.-nál egy igen terjedelmes földel lábakon állott, két felől gabnával be rakva, közbe be lett téve a cséplő, mint más években is, mint többben mondták, a földel alatt pókhálók gyűltek és a fogott szikrát, csak azon vették észre, hogy a felső oldala ég.

Már most azt vagyok bátor kérdezni támadómtól, ott én mit mulasztottam el, vagy miféle szivattyú tudja azt elfojtani, bár milyen, épen annyit ér, mint döglött lóra a patkó.

Ily eset számtalan helyt van, oly okos emberek is, mint ő, vajjon megtámadják-e, bizonyosan nem. Az sem áll, hogy oly közel volt a községhez, a hogy leírta, én Deér urral érve ki, még akkor is a nagy lángot a község felé fujta a szél, s míg a lakosság a Selyem-utcából hátra szalad, a mi távol van a leirt szalmájuk, addig bizonyára bent lesz a községben s engem talál legérzékenyebben, abban a tájban van gyárom körül tiz kiadott házom, 5 istálló, a gyárhoz levő gabnarakartárom, pálinka-dépóm és szeszgyárom stb. A szekerem eleje is oda égett a terü viz miatt. O. M.-nál ott létemkor olvasták fel a csendőrök, hány lépés a távolság, ha jól emlékszem 150-et mondtak.

Tavaly őszi leégett cseléd-házamat is aljasan elferdíti a nép izgatására. Ez egy régen fennálló kis deszka épület volt, 2 öl széles, 4 öl hosszú, tapasztva, téglá keménynyel, még a biztosításba sem volt fel véve, pedig évi általány biztosításom 47 ezer frt, s mindig biztosítottam, mióta nagykoru lettem, eddig több ezer forintot fizettem biztosítási díjakul ezen tűz esetig, jó órában legyen mondvá, semmi lényegesebb nem történt. Az említett cseléd-ház egész messze, a gödrös-ut mellett volt, miért nem mondja: nem mertem oda menni, hogy meg ne perzseljenek, mert más nap hajnalban tudtam meg, mikor az istállókat vizsgáltam. Oda sietve, találtam a rendőrt és örököt, a cselédeknek pedig mondtam, hogy megfogjátok fizetni, mire azonnal egyik kimondotta, hogy a társa a hujuban a kéményből kihuzta a pléh-csövet takarítani és nem dugta vissza és ez okozta a tüzet, miért a szolgabíró a cselédet meg is büntette, és én maradtam a kárral. Támadóm ezzel sem volt miért feszítse eszét, hogy a lakosságot mily nagy veszély tenyegette; a közmondás azt mondja a hol nincs, az Isten se veszén, neki ily kárai nem eshetnek és nem kell rá vigyázzunk, ő is inkább vigyázott volna nővére.

Már másodszer emlegeti gyáramat, hogy mily veszedelmes, de hátha olyan tűz fészek lenne, milyenek közelebbi helyeken vannak, igazán buta a támadóm, beszél és nem tudja mit, a gyár építésnél számtalan sok régi rozszant tűzfészek házat bontattam le, de messzi nem lát. úgy belebonyolodott igazságos sziklavárába. Azt csak láthatta jeleni szolgabíró hivatal előtt, a Békény folyó és az ország-út között egy l. alakú nagy terjedelmű csűr és istállót bontattam le, milyent kisajátítottam, miből a trágyalé egész éven át folyt az ivó vízbe, no lássa csak ez mily jótétemény a lakosságra.

Gyáromra csak büszke lehet községünk.

Tavaly mélt. főispánunk, Mikó Bálint ur is szerencsétlente látogatásával, mire igen jó nyilatkozatát adta.

Hogy gyáramra is bősíteni akart, csak rossz lelkiességét és irigységét árulja el. Az nagy áldo-

zatba került nekem minden tekintetben; ha vajjon támadómnak egy ily kitűnő masszív, robbanó elhárítóval ellátott, a kornak megfelelőleg újabb gyára lenne, hogyan lehetne beszélni vele; megrakná a lap minden oldalát, hogy ő milyen ember és az ipart mennyire elősegíti.

D: azt hadjuk. Ezen gyár évenként szeszadót 37 ezer forintot fizet a kincstárnak, akkor mi lehet a forgalom s abból mit kap a szegény nép, neki csak tized része köszönné Isten fizessével, mint nekem teszik, akkor még jobban kiegyenesedne.

Ha ön a közjóknak oly nagy embere, az én rovásomra, ellenem lázítja a népet, kérésére, hogy nem lehetett bár 30 frt segély pénzt közelebbi képviselő gyűlésen egy előkelő, tekintélyes tiszteltben álló egyén felszólalására is megszavaztatni, pedig aljas támadása után történt, én még is igen mellett szavaztam s kisebbségben maradtunk. Igaz, kérdőre is vontak az „igen“-ért, de én azt feleltem: ő kövel én kenyérral, tehát ezen a téren is nagyon nem kérkedhetik.

De mily hamis állítás öntől az is, hogy K. L.-tól nyomban O. M.-hoz vivődött a cséplő, ügyeljen a ledönthetetlen sziklavárának alapköve aljas koholmányai miatt megmozdul, mi fog történni? Meg van a kezdetben.

Még a főmérnök urat is megtámadta első cikkében, az illető ur megadta a választ, mért nem letvenkedett tovább.

De maga a biztosító társaság mérnöke lejött a cséplőgépek leégése után, hol biztosítva volt, megvizsgálta a lokomotívot, úgy mindent, a helyszínén szemlét tartott. Ha támadóm aljas rágalmasából csak csak egy szikrányi igaz lett volna, nem állott volna velem egyezni, hogy a kárt fizessék.

Még azzal is mennyire le akart aljasítani, hogy kértem az ártatlansági bizonyítványt; azt tettem azért, mivel kérte a biztosító társaság, hogy a csekély K. L. kárát zabért, nekem árpámért 47 frttal, az igen jól működő tűzoltó-egyesület jutalmaztassék, melynek élén Simon Balázs ur, az egylet alparancsnoka tapintatos, lelkes odaadással működött, igen könnyen lehetett volna egy pár ezer forint kár, de Ferenczy György helyettes jegyző ur kegyes volt megtagadni, okát nem tudom; később megtörtént O. M.-nál, azzal is épen úgy járt el.

Támadómat kissé megismertetem embereivel, hogy velem szemben miként járt el:

Én Ferencz István urtól egy nagy hijat kaptam szénának egy évre, támadóm házába lakott, egy kis haju neki is rendelkezésére állott, mit nekem azon időre 6 frt meghatározott árért átadott, beleegyezésével 1890. június 17-én javára is irtam. Mikor már szénát tettem belé, négy frttal megdrágitotta, mit kénytelen voltam azt is 1890. jul. 28-án javára irti.

Ha állítása igaz, hogy emberei vannak, bátor vagyok önöktől kérdezni, e miféle jellemű fegyverhez talál? Ily embernek kell békebiróság, igen korbács. Támadóm összejárhatna nagy helységet úgy helyben, hogy én valakit szándékosan még meg is akartam volna rövidíteni.

Hamis, dancs frázis cikkeivel ne törje eszét, hanem induljon meg s járjon addig, míg hosszú lábai térdig elválnak, hogy az ellenkezőjét bizonyítja be, vagy forduljon 20—30 évig hordozott Bende Ádám fuvaroshoz, mert az embert az utban ismerik meg; előttem a képe, mily választ fog kapni. Semmi felvegyverkezés nélkül, senkitől nem bántalmazva, éjet nappá téve, tiszta jellemmel, mindig józanon, mások által nagyabecsülve, legutóbbi körutamban: Régen, Vásárhely, Segesvár, Udvarhely, Brassó és Csik-Szeredában akár hányan kérdezték, ki lehet azon támadóm, nem tudtam neki kézzel a választ meg adni; én azt soha nem tettem és épen egy oly emberrel nem akarom bepiszkolni kezemet, ez volt a feleletem.

Aljas támadása miatt a lokomobil felső részét Pestre vittem, mi egész felesleges volt Hufer és Ráncz gép-gyárosok állítása szerint, csinált néhány száz forint költséget. Azóta a drága új cséplő szerelés nélkül ott áll; nem hiszem fel tudná számitani, mi lehet abba a kár, számtalan gazda várta, hogy csépelhetnének.

Fizetjük tanár ur azért, hogy álljon hírlapírónak, mi elég sajnos s tegyen egy oly adózó polgárt pellengerre, ki kénytelen volt messzi helyre elvinni három fiát uagy költséggel, mint sem ke-

*) E rovat alatt megjelentekért semmi felelősséget nem vállal a Szerk.

zére adjam; áldom is érte a gondviselést, legalább szolid emberekkel ajándékozom meg a társadalmat, s ezt idáig is már többen követték.

Azt mondja: 50 ezeret nyertem; azzal is gunytárgyává akart tenni, de ellenkező, mit ezennel kénytelen vagyok rólam elhárítani.

Postán át véve a pénzt, egyenesen a község házához menve, 300 frt segély-alap pénzt tettem le. Egy marék kérelem érkezett hozzám; úgy a hogy eleget tettem, nemcsak helyben, de más országokban egyéneket és templomokat segitettem. 18 ezer frt tartozásunk volt, le fizettem, ellenben szinte annyi követelésünk, miből úgy mondva semmit sem kaptunk. Bátyám közelében halt el, ki határtalan összegig hitelezett nagy részben vidéki zsidóknak, egy része Moldovába menekült, más részén nem volt mit venni.

De ön, mint 50 ezres gazda megtette volna semmi kérés nélkül szent Anna-kápolnánkat a hegyen befűdösse, vagy tizszer kigyalogoljon. A megmaradott pénzzel oly részvényeket vettem családomban minden tagjának, hogy Isten után boldogok lesznek. Hogy tartozni fogok-e az ez Istennél van, annyival megnyugtathatom, hogy részvényeim azon felül érnek sokkal, de hogy ön tartozni fog-e, az már nagy szó.

Lapban lévő irásom első és utolsó.

Maradok hivatásom mellett, tán önnek az többet hozna a konyhára, mint másnak rosszat tenni. Utóbb is az Isten azt büntetetlenül nem hagyja. Semmi nemü irata fel nem ingerel, mint Longit, hanem ügyeljen nagyon tollára, nehogy úgy járjon, mint néhány irigy támadóm, esetleg sorai börtönbe dugják. Ezt nem ijesztésből teszem, hanem ön kövel, én kenyérrel.

Cziffra Mihály.

Árverési hirdetmény.

Csik-Várdotfalva és Csobotfalva községek közös képviselő-testületének 1893. évi november hó 12-én hozott határozata következtében, a magas kincstártól bérletbe vett kizárólagos szesz italmérési jogosultság 1894-ik évre, nyilvános árverésen Csik-Várdotfalva község házában 1893. évi december hó 13-ik napján délelőtt 10 órakor albérletbe adatik.

Ugyanekkor albérletre fog ruházattatni a borsőr-, czukor- és husfogasztási adók beszedési joga is.

Kikiáltási ár 2480 frt 83 kr.

Kötelesek árverezni kívánók a kikiáltási ár 10 százalékát bánatpénzzel az árverezés megkezdése előtt, az árverező bizottsághoz lefizetni.

Írásbeli zárt ajánlatok a megfelelő bánatpénzzel ellátva, az árverés megkezdéséig elfogadtatnak.

Az idevonatkozó feltételek a hivatalos órákban, Csik-Várdotfalva község házában bárki által megtekinthetők.

Csik-Várdotfalván; 1893. november hó 13.

Becze Ferencz, Csicszer Pál, Domokos Ignác.
kgyező. csobotfalvi bíró. várdotfalvi bíró.
2-2

Árverezési hirdetmény.

Csik-Verebes község képviselő-testületének 1893. november 5-én hozott határozata következtében, a magas kormánytól bérletbe kivett kizárólagos szesz italmérési jogosultság, valamint a fogyasztási adók beszedési joga folyó évi december hó 1-én délelőtt 9 órakor Csik-Verebes község házában nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek albérletre fog adatni.

Kikiáltási ár a fenti összes jogokra nézve 500 frt.

Kötelesek árverezni kívánók a kikiáltási ár 10%-át az árverezés megkezdése előtt az árverező bizottság kezébe letenni. Írásbeli zárt ajánlatok az árverezés megkezdése előtt megfelelő bánatpénzzel ellátottan szintén elfogadtatnak.

Az e tekintetben hozott feltételek hivatalos órákban a község házában bárki által betekintethetők.

Az előjárás:

Csik-Verebesben, 1893. november 5-én.

GÁL JÁNOS, FERENCZY BÉLA,
közs. bíró. 3-3 köryező.

?! 400 drb !!

nagy, kék zománcolt pléh-fazék van raktáromon, melyeket előnyösen alkalmissal vettem s fele áron elárusítom. Ajánlom olcsóságánál fogva különösen zsirnak, melyben a zsir sem nem avasodik, sem nem rozsdázik meg.

Tisztelettel:

Gál József.

Hirdetmény.

Az államkincstár által madéfalva községnek bérbe adott szesz italmérési kizárólagos jogosultság, Csik-Madéfalva község képviselőisége által az 1893. évi december hó 4-én délelőtt 9 órakor Madéfalva község házában megartandó nyilvános árverésen alliaszonbérbe fog adatni.

Kikiáltási ár 2025 frt, melynek 10%-a az árverelni szándékozók által előre leteendő.

Egyéb feltételek Madéfalva község előjáróságánál bármikor megtekinthetők.

Csik-Madéfalván, 1893. nov. 20. án.

Balázs Dénes, Tamás Elek,
kgyező. 2-2 bíró.

Sz. 2560—1893. polg.

HIRDETMEY.

A csikszeredai kir. törvényszék felszólítja mindazokat, kik néhai Demeter Domokos volt gyergyószentmiklósi kir. közjegyző 6 havi szabadságoltatásának tartamára a kolozsvári kir. közjegyzői kamara által helyettesül kirendelt Kánya Gyula kir. közjegyzői helyettes által ezen kir. törvényszékhez bírói letébe helyezett 2000 forint biztosítékra nézve az 1886. évi VII. t.-cz. 40-ik §-ához képest törvényes zálogjoggal bírnak, hogy követeléseiket jelen hirdetmény harmadszori megjelenésétől számítandó 3 hó alatt a kir. törvényszéknél jelentsék be, mert ellen esetben azok tekintetbe vétele nélkül fog a biztosíték kiadása iránt intézkedni.

A csikszeredai kir. törvényszéknek 1893. július 18-án tartott üléséből.

GYÁRFÁS LÁSZLÓ, ANTALFFY GÁBOR,
elnök. 1-3 jegyző.

ALBERT BALÁZS

CSIK-SZEREDÁBAN.

Ajánlja a következő árukat helyszüke miatt, mig a készlet tart.

- Vizes kancsó, zománczozott, kék, liter 5. 6. 7. Ára eddig 2 frt 10 kr, 2 frt 40 kr, 2 frt 60 kr. Ára most 1 frt 30 kr, 1 frt 45 kr, 1 frt 60 kr.
- Fedő, zománczozott, kék, 26 czenecitől 36-ig. eddig 54 kr, most 32 kr.
- Tojás- és pecsenyesütő, zománczozott, kék, két füffel, czeni 16. 17. 22. 24. 26. 28. Ára eddig 30 kr, 36 kr, 42 kr, 48 kr, 54 kr, 60 kr, most 19 kr, 21 kr, 26 kr, 30 kr, 34 kr, 38 kr.
- Kászró, zománczozott, kék, liter 8. 9. Ára eddig 1 frt 20 kr, 1 frt 60 kr, 1 frt 80 kr, Ára most — frt 70 kr, — frt 98 kr, 1 frt 08 kr.
- Kávés bögre, zománczozott, kék, fedővel. liter 1' 1. Ára eddig 70 kr, 50 kr, most 45 kr, 35 kr.
- Mosdó, zománczozott, fehér, czeni 36. 40. Ára eddig 1 frt 80 kr, 2 frt 10 kr, most 1 frt 30 kr, 1 frt 70 kr.
- Vizes kancsó, zománczozott, fehér, liter 1 1/2. Ára eddig 1 frt 70 kr, 2 frt 10 kr, most 1 frt — kr, 1 frt 30 kr.
- Éjjeli edény, zománczozott, fehér, czen. 19. 21. 23. Ára eddig 1 frt 20 kr, 1 frt 70 kr, 1 frt 80 kr. Ára most — frt 93 kr, 1 frt 20 kr, 1 frt 30 kr.
- Bádóg ürmérő, fehér pléh, hitelesített, liter 2. 1. 0-5. 00-2. 00-1. Ára eddig 70 kr, 60 kr, 40 kr, 25 kr, 20 kr. most 50 kr, 36 kr, 26 kr, 18 kr, 16 kr.
- Uj divatu téglázó szenes, 2. 3. 4. 5. Ára eddig 1 frt 90 kr, 2 frt 40 kr, 3 frt, 4 frt nikkelezett, most 1 frt 50 kr, 2 frt, 2 frt 30 kr, 3 frt.
- Téglázó alá való három láb, finom ércz, eddig 50 kr, most 35 kr.
- Madár-kalitka, ára eddig 2 frt — kr, 3 frt — kr, 4 frt 50 kr, 5 frt 50 kr. most 1 frt 70 kr, 2 frt 20 kr, 4 frt — kr, 4 frt 60 kr.
- Raktáron tart fűző- és fűttökemenczékét 7 fttől 24 fttig. Gyertyatartót nikkal és rézből 1 frt 50 krtól 4 fttig páronkint. Rézmoszár 1 frt 30 krtól 3 fttig. Kávéfőzőt porcellán. réz. felső részét 1 frt 20 krtól 2 frt 20 krig. Evő eszközöket tuez. páronkint 1 frt 20 krtól 9 fttig. Czukor- és kávé dobozokat 30 krtól 50 krig. Kolbásztőtöt 50 krtól 60 krig. Hus-masínát, hus-vagdaltót és hus-potyoltót.
- Megérkeztek a korcsolyák és szijjak, ára páronkint, csavaros, közönséges 90 kr; finom halifax 1 frt 80 kr; nikkelezett halifax 3 frt; szíjj 16 kr, 24 kr, 30 kr, 40 kr, 44 kr. Első minőségű bükkfa szén vékánként 20 kr, hektoliterje 70 kr.

Nincs gazda, nincs község vagy egyházmegye, kik ha nálam rendelnek, előnyben ne részesülnének bárki ajánlatával szemben !!

Ajánlok kerülő. Vidats, Gubitz és Sack féle ekéket. Hegyvidéki váltó és két testü, váltva forgató iker ekéket. Láncc boronikat, két vagy három tagu részut boronikat. Kézi és löerejü. szórva és sor-vetőgépeket. Legújabb kaszáló- és aratógépeket, kévelkötővel és a nélkül. Kézi, löerejü és gőzcséplőgépeket. Szénalorgató, gyűjtő és sajtolókat. Járgány vagy gözzel hajtható egy- és kétkövé őrlo malmokat szitaszerkezettel.

Szeckavágókat 2 késsel 30 fttől 60 fttig, ugyanaz dobrendszerü 3 késsel 35 ftt, 4 késsel 40 ftt.

A legújabb téglá, cserép és agyagcső sajtoló gépeket, egy vagy két ló, vagy gőz általi hajtásra, mely óránként 200--1000 téglát készíthet.

Szeszgyárak teljes berendezéséhez szükségeltetek.

Most már tökéletesen kijavított és teletöltés mellett adható petrolum- és benzín-motorokat 2, 4, 6, 8, 10 lóerőre, a melyek gépész nélkül óránként és löerőnként 5-től 7-ig fogyasztanak.

Tüzmentes és betörés ellen biztos pénz- és okmány-szekrényeket. Valódi Wertheim-kasszákat:

Nro 0	0 fél	1-es	2-ös	3-as	4-es	5-ös
70 frt,	85 frt,	100 frt,	120 frt,	140 frt,	160 frt,	180 frt,

mindenik b é r m e n t v e szállítva.

Templom berendezéseket és forgatható vaskoronájú harangokat, az orgona hangjai szerint hangolva és egészen kovácsolt vasból készült harang-állványokat, bérmentesen bármely községnek tornyában felállítva, a harang réznek kilóját 1 frt 70 krért számítva.

Tüzoltói teckendőket, személyi felszereléseket és egyéni ruházatokat, a községi köteles tüzoltók részére előirt szabályok szerint u. m.: borsapkát 90 kr, karövet 25—40 kr, sisakot 2—3 fttig, riadókürtöt 3 frt 50 krtól 5 fttig, jelzősipokat stbiket rendivül olcsó árban, valamennyi budapesti szállító árainál sokkal olcsóbban!

RIEMER EDE,

Elő Székely Gép- és Tüzoltószerek raktára Székely-Udvarhelyen.

Árjegyzékek, minták és költségvetések bérmentesen küldetnek!